

Turun yliopisto
University of Turku

Hyppy tulevaisuuteen – millaista osaamista tarvitaan?

Menestyjäksi elinikäisellä oppimisella –webinaari
12.12.2011

Johanna Ollila, Tulevaisuuden tutkimuskeskus
Turun yliopisto

MILTÄ TULEVAISUUS NÄYTTÄÄ?

MITEN SIIHEN VOI VARAUTUA?

MITEN SIIHEN VOI VAIKUTTAA?

MILTÄ MAAILMA NÄYTTÄÄ?

- Globalisaatio 3.0 korvaa vientiä pääoman ja työn vapaalla liikkuvuudella sekä pirstaloi tuotantoa vielä pienempiin osiin aina yksilöihin asti
- Suomeen kehittyy vuosina 2010–2040 uusia teollisia toimialoja sekä myös laajamittaista palveluliiketoimintaa – mukaan lukien palveludesign
- Kilpailukyky on erityisesti kestävässä ja niukkaressurssisessa systeemiajattelussa sekä erilaisen osaamisen ja tiedon luovassa ja rohkeassa yhdistelemisessä
- Myös tuottavuusohjelmasta voidaan tehdä vientituote: sairaalaoperaattori ja kodinhoitajaoperaattori
- Tulevaisuudessa on myös entistä tärkeämpää hyödyntää kansalaisten (arki)kokemustietoa suunnittelussa

MILTÄ MAAILMA NÄYTTÄÄ?

- Työelämässä luovitaan taloudellisen pärjäämisen, työllisyyden, uudenlaisen vastuunjaon ja ansaintalogiikkojen virrassa, vastuullisen yrittäjyyden lisääntyminen nousee puskuriksi
- Työntekijät ovat valmiita myös joustamaan työtehtävien väliin lomittuvilla mielekkään toiminnan jaksoilla
- Työntekijät i) arvioivat omien arvojensa yhteensopivuutta yritysten arvoihin, ii) tavoittelevat tarkoituksenmukaisuutta, iii) arvostavat rehellisyyttä ja läpinäkyvyyttä sekä iv) välttelevät epävarmuutta

MIKÄ MUUTTUU?

- Kompetenssit
- Työn merkitys yksilölle
- Työn organisoimisen muodot
- Työmarkkinoiden tila
- Työn hierarkiat
- Työnteon perinne ja arvot
- Elämänhallinta / sosiaalisen ympäristön rakenne
- Työympäristö ja –kulttuuri
- Valtarakenne ja poliittinen tilanne
- Vaihdannan rakenteet ja välineet
- Teknologiavetoisuus
- Ihmisen ja koneen suhde
- Ympäristön kestävyys

TYÖNANTAJIEN ODOTUKSIA

- Voimakas itseohjautuvuus
- Kyky itsenäiseen työskentelyyn esimerkiksi ulkomailla
- Hyvä itsetuntemus ja kyky ilmaista tavoitteensa
- Näkemyksellisyys
- Innovatiivisuus
- Työelämän pelisäännöt hallussa
- Muutosvalmius ja avoimuus uusille toimintamalleille
- Yrittäjähenkisyys ja –asenne
- Sosiaalinen osaaminen ja kulttuurien ymmärrys

Turun yliopisto
University of Turku

<http://schoolofeverything.com/>

TULEVAISUUDEN OPIKSELUPAIKKA?

What do you teach? We're always looking for great teachers. Share your specialist subject - start advertising with us for free and find new students.

School of Everything is here so you can organise your education however you please.

- **Locations:** Learn anywhere. It doesn't matter where you are, you can find a teacher near you. See what you can learn on your doorstep. Here are our top cities.
- **Lessons:** There are loads of one-to-one lessons up for grabs and many first lessons have a sweet 50% off, just look out for the juicy green apple.
- **Subjects:** Learn everything. From Political Science to Paper Hat Making with more subjects added every day. What will you learn next?

”UUTTA PUTKEEN?”

MITEN TULEVAISUUTEEN VOI VAIKUTTAA?

- Asenne, suhtautuminen
- Osallistuminen, aktiivisuus
- Maailmankuva, maailman tulkinta
- Mahdollisuuksien näkeminen
- Valinta
- Itsetuntemus
- Omien osaamisten
 - tunnistaminen
 - hyödyntäminen

Turun yliopisto
University of Turku

”VARTÄN VÄGEN BÄR”

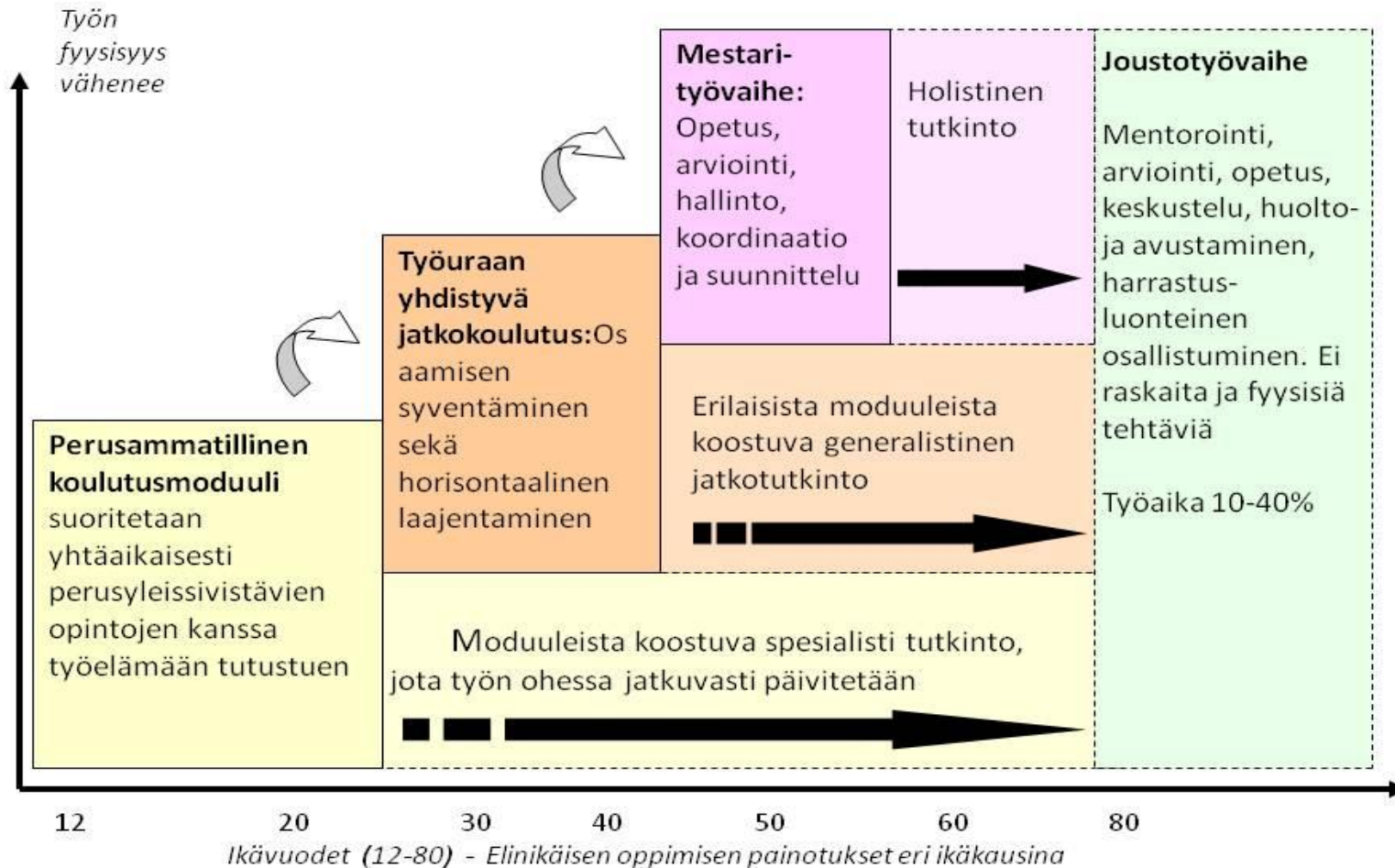

MITEN OHJATAAN?

- Tarvitaan uusiutuvia taitoja
- Kysytään aktiivista otetta omaan elämään
- Tulisi olla realistinen käsitys omasta osaamisesta sekä niistä mahdollisuuksista, joita ympäristö tarjoaa.
- Oppiminen edellyttää mukavuusalueelta irtautumista, riskinottoa ja mahdollisuuksien hakemista.
- Työelämä ja oppiminen kulkevat käsi kädessä: tulevaisuudessa tarvitaan uudenlaisia oppimisympäristöjä ja kokonaisvaltaista ohjausta.
- Opintojen ja työelämän suunnittelu suhteessa muuhun elämän hallintaan.

40 VUODEN HORIZONTAALINEN TUTKINTOMALLI

MAAILMA MUUTTUU, MITÄ TEHDÄ?

Viesti opiskelijoille:

- luota siihen mitä osaat, kiinnostu, innostu, keskity
- Elämä ei taivu suunnitteluun: on moninkertaisesti arvaamattomampi kuin voit kuvitella, itsellesi tärkeitä asioita ja tekemistä löytyy sieltäkin mistä et osaisi heti etsiä

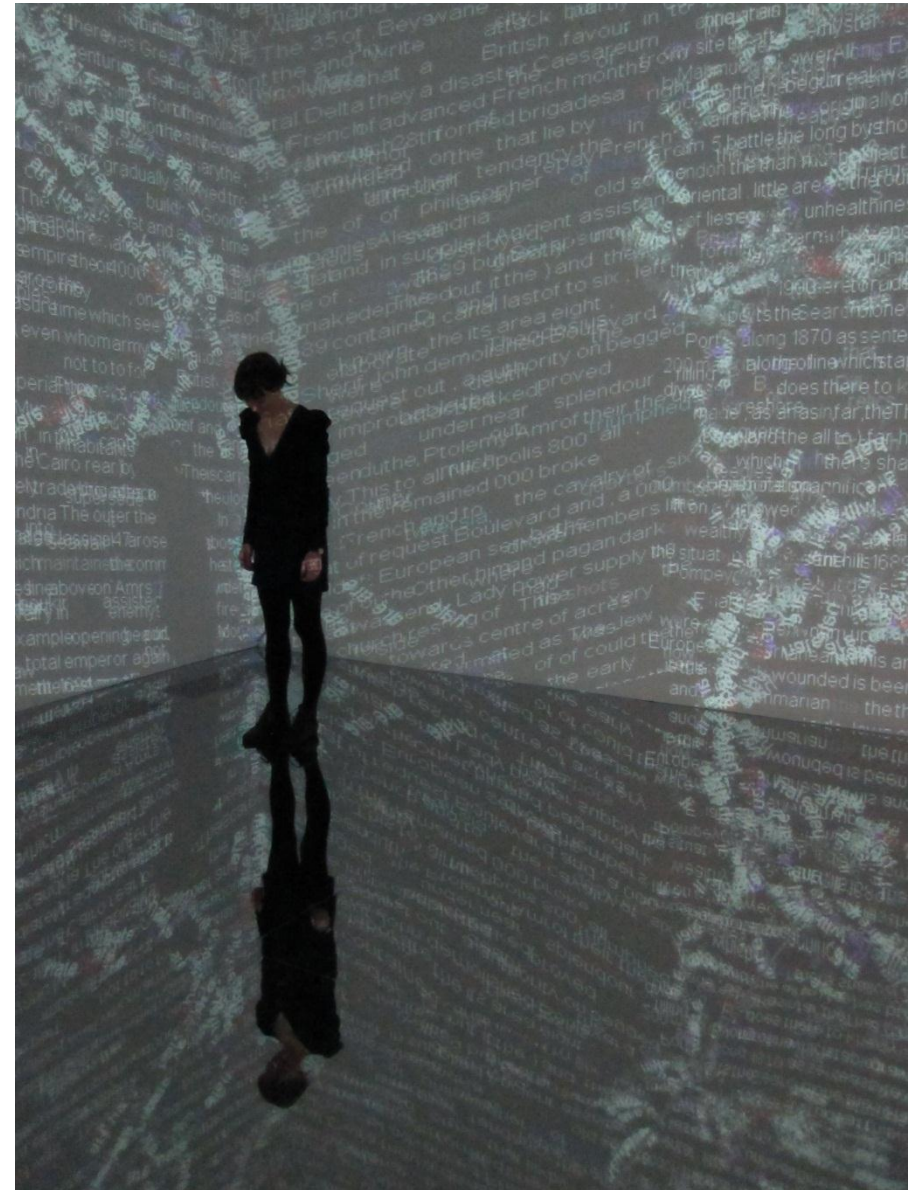
Viesti ohjaajille:

- elinikäisen oppimisen kontekstissa ohjaus on entistä vähemmän interventiota ja enemmän jatkuvaa yhteyttä
- ohjaus ei rajoitu instituutioihin tai virkoihin, kaikki ohjaa
- informaation lisääminen ei paranna valinnan mahdollisuuksia, jos valinnoille ei ole subjektiivista merkitystä

Maailma muuttuu mutta sitä voi myös muuttaa

Turun yliopisto
University of Turku

**”ITSEREFLEKTIO
TIEDON ÄÄRELLÄ”**

MAAILMA MUUTTUU MUTTA SITÄ VOI MYÖS MUUTTAA

Viesti koulutusorganisaatioille:

- koulutusta ja ohjausta ei pidä suunnitella työelämän tarpeiden mukaan, koska työnantajat eivät tiedä tulevaisuuden tarpeitaan
- koulutusta ei pidä suunnitella hallitusohjelman mukaan, koska sama hallitus ei istu enää kun muutokset alkavat vaikuttaa
- koulutus on osa maailmaa, ei passiivinen mukanaolija vaan keskeinen rakentaja

Viesti päättäjille:

- koulutusta on kehitettävä pidemmällä tähtäimellä, 10 vuotta on lyhyt aika jos yhden ihmisen opinnot kestävät 12-20 vuotta ennen ensimmäistä työpaikkaa (esim. EU2020 strategiat)
- millaisten arvojen pohjalta koulutus organisoidaan?

TYÖKALUJA VALINNAN JA OHJAUKSEN TUEKSI

Get a Life! – tulevaisuussuuntautunut työelämäsimulaatio

- Avoin verkkosimulaatio, jossa on opintoihin, töihin ja muuhun elämään liittyviä valintatilanteita ja sattumuksia vuoteen 2030 asti
- Simulaatio sisältää ohjausmallin ja ohjaajien vinkkejä
- Simulaatio osoitteessa: <http://getalife.fi>

KOUKKU tarttuu koulutusvalintoihin

- KOUKKU-hankkeessa tuotetaan työkaluja valintojen tueksi erityisesti toisen asteen opiskelijoille ja heidän ohjaajilleen
- Hankkeen kotisivut: www.koukkuun.fi

Turun yliopisto
University of Turku

KIITOS OSALLISTUMISESTA!

Projektipäällikkö

Johanna Ollila

puh. 040 5200 222

s-posti: johanna.ollila@utu.fi

Turun yliopisto /Tulevaisuuden tutkimuskeskus

www.ffrc.fi